

УДК 632.9:635.21

Л. О. Шайхулов, студент, С. В. Станкевич, канд. с.-г. наук, доцент
Державний біотехнологічний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ІНСЕКТИЦИДІВ ПРОТИ БАВОВНИКОВОЇ СОВКИ НА ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ

Совка бавовникова (*Helicoverpa armigera* Hbn.) – вид метеликів родини совок (Noctuidae). Небезпечний шкідник сільськогосподарських культур.

Вид поширений в тропічних, субтропічних і частково помірних районах Європи, Африки, Азії, Австралії та Океанії. На початку 2010-х років випадково завезений до Бразилії, де прижився і поширився по більшій частині Південної Америки та досяг Карибського басейну. В Україні поширений, в основному, в степовій і лісостеповій зоні, але трапляється і в інших регіонах.

Розмах крил 30–40 мм. Передні крила сірувато-жовті з червонуватими, рожевими або зеленуватими відтінками з темною поперечною перетяжкою біля зовнішнього краю. Задні крила світліші з коричневою смугою біля зовнішнього краю та темною серпоподібною плямою посередині. Гусениці виростають до 35–40 мм завдовжки. Забарвлення гусениць мінливе – від світло-зеленого та жовтого до червоно-бурого та фіолетово-чорного. Голова жовта з плямами. Уздовж тіла проходять 3 широкі темні повздовжні смуги. Вентральна сторона світла.

Самиця може відкласти кілька сотень яєць, порціями на різних частинах рослини. За сприятливих умов личинки з'являються протягом трьох днів, і весь життєвий цикл може бути завершений через місяць. За рік буває два-три покоління. Гусениці пошкоджують понад 120 видів рослин — з бур'янів пошкоджує паслін, дурман, блекоту, лободу, канатник і щирицю. Серед культурних рослин найбільший збиток завдає бавовнику, помідорам, кукурудзі, нуту, люцерні, тютюну. Може пошкоджувати сою, горох, гарбуз, кабачок, рицину, кенаф, джут, бамію, кунжут, коноплі, перець, капусту, квасолю, цибулю, арахіс, соняшник, льон, яблуню, грушу, сливу, персик, манго, цитрусові, пеларгонію, гвоздику, евкالیпт лимонний, вербену тощо. Гусениці скелетують листя або виїдають дірки, харчуються генеративними органами — бутонами, квітками, зав'яззю і плодами. На помідорах

гусениці виїдають округлі отвори в плодах, частково споживаючи їх вміст. На бавовнику вони ушкоджують коробочки, в кукурудзи виїдають зерно в качанах, у нуту – насіння в бобах. Лялечки розвиваються всередині шовкового кокона протягом 10–15 днів в ґрунті на глибині 4–10 см, або в бавовняних коробочках або пазухах кукурудзи.

На посівах кукурудзи у господарстві ТОВ «Правобережне», що розташоване в Верхньодніпровському районі Дніпропетровської області у 2022 р. спостерігався спалах масового розмноження цього шкідника. В середньому на кожній рослині було 3–4 гусениці, а в місцях найбільшого заселення шкідником – до 7 (!) гусениць на рослину, що набагато перевищує економічний поріг шкідливості.

Господарство проводило інсектицидну обробку препаратом Белт, 48 % к. с. (д. р. флубендіамід) від компанії Байєр та препаратом Радіант, 12 % к. с. (д. р. спінеторам) від компанії Кортєва. На момент обробки гусениці були IV–V віків і почали живитися зерном та проникати під обгортку. Обприскування проводили самохідним оприскувачем Case Patriot 4430 з нормою виливу робочого розчину 200 л/га. Препарат Белт вносили з нормою 0,15 л/га, а Радіант – з нормою 0,5 л/га.

На третю добу після обприскування технічна ефективність обох препаратів складала 83 %і. На шостий день по препарату Белт, 48 % к. с. було технічна ефективність склала 94 %, а по препарату Радіант, 12 % к. с. – 97 %.

Таким чином можна зробити висновок, що обидва препарати показали високу ефективність проти гусениць бавовникової совки і при своєчасному застосуванні цих інсектицидів можна не допустити пошкодження зерна в качанах і як наслідок розвитку фузаріозу зерна. Крім того препарат Радіант, 12 % к. с. має овіларвіцидну дію що дозволяє використовувати його до появи гусениць.

УДК 632.93:581.2

І. А. Шиб,

ТОВ «Феромоніторинг»

СУЧАСНІ ФЕРОМОННІ ПАСТКИ ТОВ «ФЕРОМОНІТОРИНГ» ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРОТИ ШКІДНИКІВ

Згідно з прогнозом компанії Research and Markets, ринок біологічних засобів захисту рослин досягне \$18,5 млрд до 2026 р.,